

Inauguració: 18 de febrer a les 18.00 h.

Exposició: 19 de febrer al 29 maig 2016.

Museu del Cinema
Sèquia, 1. 17001 Girona.
Tel. 972.412.777
www.museudelcinema.cat

Entrada gratuïta a l'exposició.

Horaris:

Febrer, Març i Abril:

- Dimarts a divendres: 10h. a 18h.
- Dissabte: 10h a 20h
- Diumenge: 11h a 15h

maig

- Dimarts a dissabte de 10h a 20h
- Diumenge de 11h a 15h

Més informació:
Museu del Cinema
jpons@ajgirona.cat
972 412 777
www.museudelcinema.cat

Cartells de revista

Anuncis de pel·lícules en publicacions periòdiques nord-americanes de la Col·lecció Roger Biosca (1930-1964)

El cartellista, fotògraf i escriptor Carles Fontserè definí el cartell com un crit a la paret. Aquesta exposició, però, pretén mantenir un diàleg íntim i sorprenent amb l'espectador. Sorprenent perquè aborda un tema tan popular com el cinema de Hollywood des d'un vessant inèdit, l'anunci de films en revistes nord-americanes de gran tiratge com *Life*, *The Saturday Evening Post*, *Ladies Home Journal*, *Colliers* o *Esquire*. Íntim perquè no és el mateix un crit al carrer concebut en grans dimensions, que un cara a cara amb una proposta nogensmenys engrescadora. L'objectiu era el mateix, que anessim al cinema, però el mitjà, amb elements compartits, tenia en compte criteris gràfics diferents per mida, proporcions i distància de visió.

Aquesta exposició reuneix més d'un centenar d'anuncis procedents de revistes nord-americanes, publicats entre el 1930 i el 1964, de la col·lecció Roger Biosca. I la seva raresa és conseqüència directa de la seva senzillesa: qui guarda els anuncis que apareixien enmig d'unes revistes que eren llençades una vegada llegides? Els cartells, els programes de mà, fins i tot les fotografies promocionals han estat objecte de col·leccionisme des dels inicis del mitjà. Però ningú, o gairebé, es plantejà de col·leccionar els anuncis de pel·lícules inserits en revistes. I avui pràcticament no hi ha informació sobre aquest rar tresor gràfic.

Els anuncis de pel·lícules destinats a les revistes manllevan elements del cartell, però els deconstrueixen per establir una nova jerarquia en la qual l'ull és a dos pams i el text guanya importància.

"Cartells de revista" proposa un passeig visual per aquest tresor gràfic fruit d'un dels períodes més esplendorosos del setè art, i a uns gèneres estretament vinculats a determinades solucions estètiques.

Ricard Mas

Comissari de l'exposició

CRÈDITS DE L'EXPOSICIÓ

Producció

MUSEU DEL CINEMA

Comissari

RICARD MAS

Llicenciat el 1989 en Història de l'Art per la Universitat Autònoma de Barcelona, ha treballat com a assistent d'investigació de Rafael Santos Torroella (1990-1997), i com a director tècnic de la subhasta bibliogràfica Soler y Llach (1998-2001). En l'actualitat és free-lance. Ha escrit, entre d'altres, els llibres *Qui no anuncia no ven. Els artistes catalans i la publicitat*, *Univers Dalí* i *La pintura española contemporánea. Últimas tendencias*.

Col·labora periòdicament amb els setmanaris *El Temps* i *Time Out Barcelona*, així com amb el programa radiofònic de Catalunya Ràdio "Les mil i una nits".

Anuncis originals

COL·LECCIÓ ROGER BIOSCA (vegeu pàgina 19)

Disseny

CRISTINA MASFERRER

Amb la col·laboració de:

DIPUTACIÓ DE GIRONA

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA

GUIÓ I CONTINGUT DE L'EXPOSICIÓ

L'exposició mostra 112 anuncis de pel·lícules de cinema. Tots ells són anuncis apareguts en revistes periòdiques nord-americanes d'informació general i de gran divulgació, com són *Life*, *The Saturday Evening Post*, *Lady's Home Journal*, *Colliers* o *Esquire*, entre els anys 1930 i 1964.

1. Com llegir un cartell de cinema. Composició

Els cartells cinematogràfics i els anuncis de pel·lícules inserits en revistes segueixen el mateix procediment estètic: una combinació de text i imatge. El text enuncia el títol de la pel·lícula, els noms dels actors principals, del director, de l'*staff* tècnic, i esbossa una breu pinzellada sobre l'argument i el gènere. La imatge mostra els rostres dels protagonistes, de vegades de cos sencer.

La mida, però, condiciona la utilitat: de la mateixa manera que un gran rectangle de lli pot servir de llençol, i un de petit, de mocador, un cartell és com un flaix, sense poder interpretar en un segon, mentre que un anunci de revista ens permet una lectura més rica i atenta, que pot durar fins a un minut.

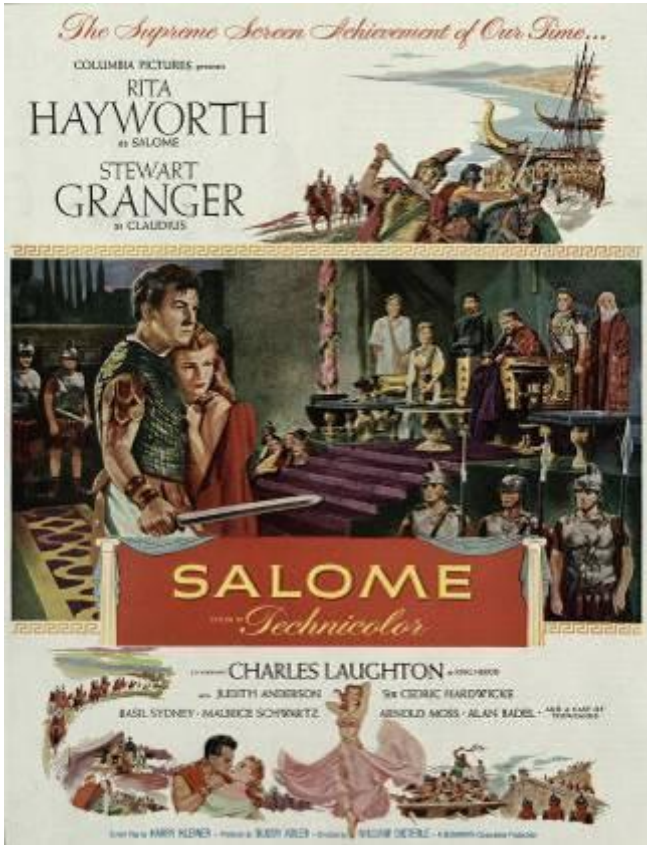
Per això, als cartells, informacions com el títol del film, el nom dels protagonistes i de vegades el del director, adopten una tipografia gegant, tot relegant la resta a tipus comparativament ínfims.

Als anuncis en revistes, per contra, no hi ha espai per a aquesta mena de tipografies gegants. No estan condicionats per la distància, i poden permetre's el luxe d'adoptar, en algunes ocasions, estructures de pàgina més complexes. En aquesta aproximació estètica a la maquetació de les publicacions periòdiques, el requadre endreça la graella en successions de scenes, el text admet la disciplina del requadre i la columna, i la proximitat de l'imatge i verb cohabitin sense interferències.

L'interès gràfic de l'anunci cinematogràfic publicat a les revistes rau en el seu caràcter bastard, en la seva condició de desconstrucció enriquida del rei dels anuncis, el cartell.

Relació d'anuncis de l'àmbit 1: Com llegir un cartell de cinema. Composició			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
Valentino	1951	Lewis Allen	Anthony Dexter, Eleanor Parker
The Strange Love of Martha Ivers	1946	Lewis Milestone	Barbara Stanwyck, Van Heflin
Trapeze	1956	Carol Reed	Burt Lancaster, Tony Curtis
Ivy	1947	Sam Wood	Joan Fontaine, Patric Knowles
The Birds	1963	Alfred Hitchcock	Rod Taylor, Tippi Hedren
Stromboli	1950	Roberto Rossellini	Ingrid Bergman, Mario Vitale
Madame Bovary	1949	Vincente Minnelli	Jennifer Jones, James Mason
Midnight	1930	Mitchell Leisen	Claudette Colbert, Don Ameche
Come Back, Little Sheba	1952	Daniel Mann	Burt Lancaster, Shirley Booth
Salome	1953	William Dieterle	Rita Hayworth, Stewart Granger
The Story of Robin Hood and His Merrie Men	1952	Ken Annakin	Richard Todd, Joan Rice
Against All Flags	1952	George Sherman	Errol Flynn, Maureen O'Hara
Scarlet Street	1945	Fritz Lang	Edward G. Robinson, Joan Bennett
Wings for the Eagle	1942	Lloyd Bacon	Ann Sheridan, Dennis Morgan
The Bishop's Wife	1947	Henry Koster	Cary Grant, Loretta Young
I'll Cry Tomorrow	1955	Daniel Mann	Susan Hayward, Richard Conte

2. Com llegir un cartell de cinema. Tipografia.

La tipografia de la publicitat cinematogràfica constitueix una poderosa eina subliminal. La veiem, compleix perfectament la seva missió molt més enllà de la llegibilitat, i malgrat les seves estridents peculiaritats, passa inadvertida.

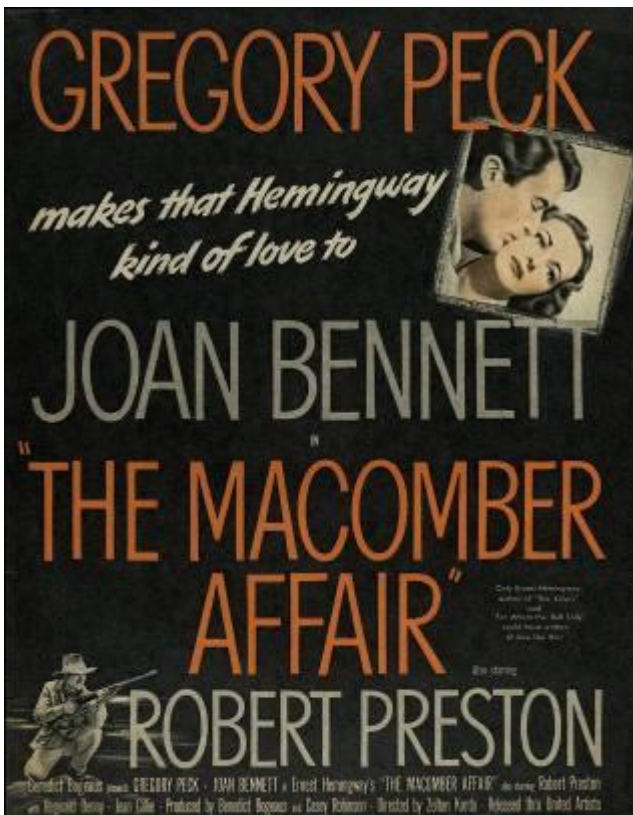
Els publicistes no comparteixen criteris tipogràfics amb els editors. La norma general seria emprar un màxim de dues tipografies per a cada text. Però en aquests anuncis cinematogràfics podem trobar fins a quatre tipografies diferents compartint pàgina. Ironícament, la més llegible és la més petita, la que correspon a la fitxa tècnica.

Les tipografies, en aquest context, són sensacionalistes, expressionistes, i abundants en signes d'admiraació i cometes. Subratllen el que expliquen les imatges, i inclús el títol. Per exemple, si *The Little Princess* és en gloriós Technicolor, cada lletra és d'un color diferent. Si la pel·lícula, com resa el títol, està ambientada a Macau o a Saigon, la tipografia adoptarà contorns que imiten la scriptura oriental. I si el cos de Gina Lollobrigida esbossa una sinuosa serralada, les lletres de Trapeze vibraran a l'unison. En aquest context, podem assegurar que el logotip de la pantalla Cinemascope està dissenyat per suggerir tipogràficament la enormitat d'una experiència visual que depassa l'ull.

Un assassinat macabre mereix una tipografia acabada en punxa, com els punyals, i els perills del París nocturn, grafitats solcats de roig sang. La seriositat literària de Hemingway, un inusual pal sec a *The Macomber Affair*. I el pintoresc, aristocràtic sud anterior a la guerra de Secessió no pot merèixer menys que uns grans, ostentosos i un xic encartonats tipus d'op fals.

Relació d'anuncis de l'àmbit 2: Com llegir un cartell de cinema. Tipografia			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
Trapeze (repe)	1956	Carol Reed	Burt Lancaster, Tony Curtis
The Sin of Harold Diddlebock (Mad wednesday)	1947	Preston Sturges	Harold Lloyd, Frances Ramsden
Swanee River	1939	Sidney Lanfield	Don Ameche, Andrea Leeds
Suez	1938	Allan Dwan	Tyrone Power, Loretta Young
Saigon	1948	Leslie Fenton	Alan Ladd, Veronica Lake
Macao	1952	Josef von Sternberg	Robert Mitchum, Jane Russell
The Little Princess	1939	Walter Lang	Shirley Temple, Richard Greene
The Woman on Pier 13 (Títol original) I Married a Communist	1949	Robert Stevenson	Robert Ryan, Laraine Day
Tight Spot	1955	Phil Karlson	Ginger Rogers, Edward G. Robinson
The Macomber Affair	1947	Zoltan Korda	Gregory Peck, Joan Bennett
September Affair	1950	William Dieterle	Joan Fontaine, Joseph Cotten
Wild Is the Wind	1957	George Cukor	Anthony Quinn, Anna Magnani
The Man on the Eiffel Tower	1949	Burgess Meredith	Charles Laughton, Franchot Tone
The Long Night	1947	Anatole Litvak	Henry Fonda, Barbara Bel Geddes
The Hunted	1948	Jack Bernhard	Preston Foster, Belita
Tail Spin	1939	Roy Del Ruth	Alice Faye, Constance Bennett

3. La gran fàbrica d'estrelles

No n'hi ha prou amb vendre històries. La indústria cinematogràfica de Hollywood va triomfar, entre d'altres raons, perquè va inventar l'*star system*; ídols fabricats amb els quals es poguessin identificar les masses. A part de saber actuar, les estrelles havien de ser fotogèniques, i el seu personatge, més enllà del paper que interpretessin a cada pel·lícula, havia de respondre a una sèrie de pautes estrictament controlades per l'estudi al qual pertanyessin.

L'estudi decidia, mitjançant ferris contractes, com havien de vestir, com havien de pentinar o com havien de comportar en públic les estrelles. De vegades els ardonien el nom, com és el cas de Lana Turner (Julia Jean Mildred Frances Turner) o Robert Mitchum (Robert Charles Durman Mitchum), o directament els en fabricaven un de nou, com a Lauren Bacall (Betty Joan Perske), Kirk Douglas (Issur Danilovich Demsky) o Greta Garbo (Greta Lovisa Gustafsson).

Les estrelles eren promocionades en revistes especialitzades, com la pionera *Motion Picture* (1911. 1977) que el 1914 ja tirava 200.000 exemplars mensuals; i als anuncis de les pel·lícules . en cartells, programes de mà i insercions en revistes. , que en destacaven amb mida gran el nom i el rostre.

Els rostres dels actors que apareixen als anuncis sempre mostren una emoció, una reacció humana que permet que l'espectador s'hi pugui identificar, que el consideri una versió desitjable d'ell mateix. Poden aparèixer en solitari o en parella: del mateix sexe, enfrontats, o de sexes oposats, en romàntica complicitat. Escassament en grups més nombrosos.

Relació d'anuncis de l'àmbit 3: Com llegir un cartell de cinema. La gran fàbrica d'estrelles			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
The Dawn Patrol	1938	Edmund Goulding	Errol Flynn, Basil Rathbone,
Some Came Running	1958	Vincente Minnelli	Frank Sinatra, Dean Martin
Jungle Jim	1948	William Berke	Johnny Weissmuller, Virginia Grey
Cinderella	1960	Frank Tashlin	Jerry Lewis, Ed Wynn
Gunfight at the O.K. Corral	1957	John Sturges	Burt Lancaster, Kirk Douglas
Bedtime Story	1964	Ralph Levy	Marlon Brando, David Niven
Anna Karenina	1935	Clarence Brown	Greta Garbo, Fredric March
The Corn Is Green (Publicitat?)	1945	Irving Rapper	Bette Davis, John Dall
Sirocco	1951	Curtis Bernhardt	Humphrey Bogart, Lee J. Cobb
My Forbidden Past	1951	Robert Stevenson	Robert Mitchum, Ava Gardner
The Pride of the Yankees	1942	Sam Wood	Gary Cooper, Teresa Wright
To Each His Own	1946	Mitchell Leisen	Olivia de Havilland, John Lund
State of the Union	1948	Frank Capra	Spencer Tracy, Katharine Hepburn
Designing Woman	1957	Vincente Minnelli	Gregory Peck, Lauren Bacall
Notorious	1946	Alfred Hitchcock	Cary Grant, Ingrid Bergman
Homecoming	1948	Mervyn LeRoy	Clark Gable, Lana Turner

4. Històries d'amor

La immensa majoria dels films contenen una història d'amor. No troba noia+ és l'argument més comú. Però això no significa que el gènere romàntic sigui predominant, al cinema. Una relació romàntica pot esdevenir simplement el fil conductor d'una altra mena d'història, tal vegada bèl·lica, d'espies, o d'aventures, de terror, de gàngsters, etc.

Entre el 1930 i el 1960, el gènere de la comèdia romàntica era summament popular. Els arguments eren molt senzills. Normalment, una parella jove, estèticament agradable i amb un punt de sofisticació se sent atreta. Algun obstacle, però, separa els amants: diferències de classe, famílies enfrontades, gustos divergents. El *happy end* obligatori garantia que els amants acabarien superant qualsevol impediment.

Gràficament, això es tradueix en rostres d'actors habituals del gènere, com Cary Grant, Rock Hudson i James Stewart o Doris Day, Shirley Temple i Natalie Wood. Els cossos es toquen i, a mesura que avancem cronològicament, els llavis dels protagonistes són cada vegada més a prop. I és que, des del punt de vista del disseny, el gènere de la comèdia romàntica no demana solucions arriscades ni trencadores.

D'altra banda, el drama romàntic està marcat per la fatalitat. Els rostres dels protagonistes segueixen frec a frec, però estan il·luminats d'acord amb la tècnica del clarobscur, com si d'aquesta manera les ombres poguessin hostatjar tràgics secrets, tabús impronunciables o fatals premonicions.

Relació d'anuncis de l'àmbit 4: Històries d'amor			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
Good Sam	1948	Leo McCarey	Gary Cooper, Ann Sheridan
I Married a Witch	1942	René Clair	Frederic March, Veronica Lake
The Thrill of It All	1963	Norman Jewison	Doris Day, James Garner
That Touch of Mink	1962	Delbert Mann	Cary Grant, Doris Day
Pillow Talk	1959	Michael Gordon	Rock Hudson, Doris Day
Champagne for Caesar	1950	Richard Whorf	Ronald Colman, Celeste Holm
A Kiss for Corliss	1949	Richard Wallace	Shirley Temple, David Niven
Every Girl Should Be Married	1948	Don Hartman	Cary Grant, Betsy Drake
Honeymoon	1947	William Keighley	Shirley Temple, Franchot Tone
June Bride	1948	Bretaigne Windust	Bette Davis, Robert Montgomery
It's a Wonderful Life	1946	Frank Capra	James Stewart, Donna Reed
Homecoming (repe)	1948	Mervyn LeRoy	Clark Gable, Lana Turner
John Loves Mary	1949	David Butler	Ronald Reagan, Jack Carson,
A Matter of Life and Death (AKA Stairway to heaven)	1946	Michael Powell, Emeric Pressburger	David Niven, Kim Hunter
Romeo and Julie	1936	George Cukor	Norma Shearer, Leslie Howard,
The Green Promise	1949	William D. Russell	Marguerite Chapman, Walter Brennan
American Guerrilla in the Philippines (repe)	1950	Fritz Lang	Tyrone Power, Micheline Presle

5. Històries d'acció

El cinema d'acció ofereix grans espais, desgast físic i, sovint, multituds. Aquestes característiques permeten trencar l'habitual hierarquia de les promocions, consistent en un títol i un o dos grans rostres en primer pla.

Gràficament, cal explicar moltes coses, per això és habitual l'ús de la tècnica del simultaneisme: diverses accions encadenades en un mateix anunci, normalment una escena romàntica en primer pla i escenes de combat o paisatges oberts de fons. Serien els casos de la batalla a l'Espanya medieval de *El Cid*, les danses exòtiques a l'illa tropical de *Mutiny of the Bounty*, Genghis Khan encapçalant una multitud de mogols a *The Conqueror*. Qualificat com un dels pitjors films de la història, la conjura de mòmics a *The Three Musketeers*, o baralles i persecucions sense pausa a la maleïda *Beat the Devil*.

L'acció emmarca múltiples gèneres com el bèl·lic, les aventures marines, i, de vegades, submarines, l'exploració, la recreació històrica, les arts marcial i el western. Aquest gènere gairebé mitològic que aborda la creació de la nació nord-americana fou immensament popular entre les dècades del 1930 i del 1960. Des del punt de vista de la gràfica segueix les mateixes regles que el cinema d'acció: grans espais, multituds, accions simultànies i un pla destacat per als protagonistes. Però aquí, tot d'acord amb les característiques específiques del gènere: barrets de vaquer, indígenes i pioners, cavalls i armes sempre a punt. Més que un gènere, però, el western és un estat d'esperit, una mena de combat desigual entre natura i civilització en què la condició humana és conduïda al límit.

Relació d'anuncis de l'àmbit 5: Històries d'acció			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
A Guy Named Joe	1943	Victor Fleming	Spencer Tracy, Irene Dunne
American Guerrilla in the Philippines	1950	Fritz Lang	Tyrone Power, Micheline Presle
One Minute to Zero	1952	Tay Garnett	Robert Mitchum, Ann Blyth
Never So Few	1959	John Sturges	Frank Sinatra, Gina Lollobrigida
Beat the Devil	1953	John Huston	Humphrey Bogart, Jennifer Jones
20,000 Leagues Under the Sea	1954	Richard Fleischer	Kirk Douglas, James Mason
The Caine Mutiny	1954	Edward Dmytryk	Humphrey Bogart, José Ferrer
The Three Musketeers	1948	George Sidney	Lana Turner, Gene Kelly
The Conqueror	1956	Dick Powell	John Wayne, Susan Hayward
El Cid	1961	Anthony Mann	Charlton Heston, Sophia Loren
Mutiny on the Bounty	1962	Lewis Milestone	Marlon Brando, Trevor Howard
Red River	1948	Howard Hawks, Arthur Rosson	John Wayne, Montgomery Clift
Jubilee Trail	1954	Joseph Kane	Vera Ralston, Joan Leslie
Wagon Master	1950	John Ford	Ben Johnson, Joanne Dru
Yellow Sky	1948	William A. Wellman	Gregory Peck, Anne Baxter
The Big Sky	1952	Howard Hawks	Kirk Douglas, Dewey Martin
Lust for Gold	1949	S. Sylvan Simon	Ida Lupino, Glenn Ford
The Paleface	1948	Norman Z. McLeod	Bob Hope, Jane Russell

GREAT AS A BOOK!... AS A PICTURE—THE GREATEST!

THE CAINE MUTINY

IS AS BIG AS THE OCEAN!

HUMPHREY BOGART
as **SMITH**
"The toughest, I mean the toughest, I did you well!"

JOSE FERRER
as **GREENWOLD**
"I shall be as furious as the best damn crew member!"

VAN JOHNSON
as **NABING**
"The only way I could drink I was left was to do this job over!"

FRED McMURRAY
as **KEEFER**
"This ship was built by gentlemen... for me for better!"

and introducing **ROBERT FRANCIS MAY WYNN**

Technicolor
A COLUMBIA PICTURE
A STANLEY KRAMER PRODUCTION

Directed by **ROBERT ROY POOL** - Based upon the Pulitzer prize winning novel by **HERMAN ROSENBLUM** - Directed by **EDWARD DZITKA**

Walt Disney presents
The Mightiest Motion Picture of them All!

20,000 Leagues Under the Sea

Starring **KIRK DOUGLAS · JAMES MASON · PAUL LUKAS · PETER LORRE**

A MIRACLE of screen ENTERTAINMENT

Beyond the surface of the sea lies a world of hidden wonders and marvels. A world of unearthly beauty and thrilling power. Now the great undiscovered truth comes within the CinemaScope view as Walt Disney brings to the big screen of motion pictures with Kirk Douglas, James Mason, Paul Lukas and Peter Lorre. Make room in your memory for an unforgettable experience. The magnificence of Jules Verne and the inspiration of Walt Disney combine to bring you to the depths of the sea in a new dimension.

Technicolor
CINEMA SCOPE
Directed by **RICHARD FLEISCHER**
Screenplay by **EARL FELDON**

IN 25 YEARS— ONLY THREE!

"COVERED WAGON" · "CIMARRON"

AND NOW—

RED RIVER

BASED ON THE ORIGINAL SATURDAY EVENING POST SPECIAL "The Chisholm Trail" by Archer Clarke

Howard Hawks presents
HOWARD HAWKS' "RED RIVER"

Starring **JOHN WAYNE · MONTGOMERY CLIFT · WALTER BRENNAN · IOHANE DRU**
with **WARREN CARRY · BO · HARRY CURRY · J. · FRANK BLISS · J. · JOHN HIRLAND · PAUL IAN · COLLEEN GARY**

Executive Producer: Charles K. Feldman · Screenplay by Braden Stone and Charles Schnee
Directed and Produced by **HOWARD HAWKS** - Released this **UNITE STATES**

THE GREATEST ROMANCE AND ADVENTURE IN A THOUSAND YEARS!

CHARLTON HESTON and SOPHIA LOREN
in **SAMUEL BRONSTON'S**

EL CID

It's the story of one of the world's greatest heroes... magnificently produced in Spain where its blood, honor and legend!

also starring **RAF VALLONE · GENEVIEVE PAGE**

Starring **JOHN FRASER · GARY RAYMOND · HURD HUFFFIELD · MASSIMO SERATO · HERBERT LOM**
music by **BRAD HULL** · edited by **FREDERIC M. FRENK** and **PHILIP YORDAN** · directed by **ANTHONY MANN**
70 mm SUPER TECHNICOLOR THEATRE RELEASE · A SAMUEL BRONSTON PRODUCTION · in association with **BRAD HULL PRODUCTIONS**
distributed by **AMC THEATRE**

6. Crim i càstig

Tensió, *thriller*, crim, cinema negre... diversos gèneres i maneres de conjugar un perill que és a casa, històries que no necessiten multituds, ni localitzacions exòtiques... tan sols un present i un entorn amb el qual es pugui identificar l'espectador en la seva quotidianitat. Som víctimes indefenses perquè hem estat on no hauríem de ser, o hem vist quelcom que no hauríem d'haver vist, o perquè torna del passat un secret a l'ombra. Aquí, les persecucions són més aviat silencioses i els punyals substitueixen, sovint, les pistoles. Ni la humanitat, ni un país sencer estan en risc, aquí el que perilla és la integritat física dels protagonistes.

A les imatges promocionals dels anuncis en revistes d'aquest tipus de films es combinen, sovint, gammes de grisos i negres amb tipografies o fons vermells. Les imatges dels protagonistes estan il·luminades amb punts de llum insòlits per a remarcar el dramatisme. Són escenes força físiques en què els homes subjecten les dones, en lloc d'abraçar-les o donar-los la mà, en les quals els punyals brillen emboscats en la foscor i els titulars disparen promeses d'emocions: "action, danger, mystery, excitement"... Aquí, les mirades dels actors protagonistes estan sobreexcitades, amb els ulls ben closos, les dents serrades, o són mirades d'horror amb la vista clavada al buit.

I d'entre les joies del gènere, una anomalia: Alfred Hitchcock, l'únic director que apareixerà . ja a la segona meitat de la seva llarga carrera. retratat a les publicitats com si fos un dels protagonistes. Un Hitchcock que passa del classicisme gràfic de *Spellbound* a l'expressionisme de *The Birds* o el minimalisme del genial Saul Bass a *Vertigo*.

Relació d'anuncis de l'àmbit 6: Crim i càstig			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
Where Danger Lives	1950	John Farrow	Robert Mitchum, Claude Rains
The Heiress	1949	William Wyler	Olivia de Havilland, Montgomery Clift
Black Magic	1949	Gregory Ratoff	Orson Welles, Nancy Guild
Midnight Lace	1960	David Miller	Doris Day, Rex Harrison
Vendetta	1950	Mel Ferrer	Faith Domergue, George Dolenz
Jack the Ripper	1959	Robert S. Baker, Monty Berman	Lee Patterson, Eddie Byrne
The Hunted (repe)	1948	Jack Bernhard	Preston Foster, Belita
The Window	1949	Ted Tetzlaff	Bobby Driscoll, Barbara Hale
The Chase	1946	Arthur Ripley	Robert Cummings, Michèle Morgan
The Birds	1963	Alfred Hitchcock	Rod Taylor, Tippi Hedren
Spellbound (Repe)	1945	Alfred Hitchcock	Ingrid Bergman, Gregory Peck
Spellbound	1945	Alfred Hitchcock	Ingrid Bergman, Gregory Peck
Rebecca	1940	Alfred Hitchcock	Laurence Olivier, Joan Fontaine
Vertigo	1958	Alfred Hitchcock	James Stewart, Kim Novak

7. El musical

El gènere musical és el més genuïnament nord-americà de tots els gèneres cinematogràfics. L'emergència de grandíssims compositors de música per a teatre, com Cole Porter, George Gershwin o Irving Berlin es va sumar a la possibilitat tècnica de sincronitzar el so amb el cel·luloide. El 1927 apareixia *The Jazz Singer*, el primer llargmetratge comercial amb so sincronitzat. I l'any 1920 Hollywood estrenava fins a 100 musicals! Qualsevol sala de projecció podia competir amb el millor teatre de Broadway en espectacularitat.

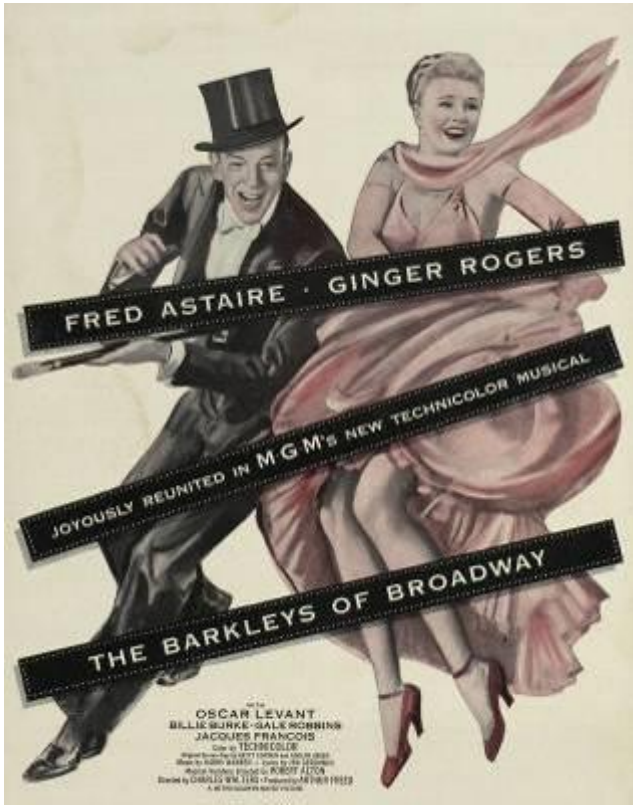
A la dècada del 1930, Busby Berkeley renovava el gènere mitjançant les seves coreografies inspirades en la geometria de les desfilades militars i el trencament de l'espai teatral; i actors com Fred Astaire i Ginger Rogers feien llegenda. A finals de la dècada del 1940 i principis de la del 1950, Arthur Fred impulsava una nova visió del gènere, que donaria obres mestres com *An American in Paris* i *Singin' in the Rain*. És l'anomenada era clàssica del musical.

L'espectacle musical s'expandirà a altres gèneres, que inclouran puntualment cançons. I Hollywood retrà homenatge a alguns dels seus compositors més populars . com a *The Glenn Miller Story* ., mitjançant revisions hagiogràfiques. També les vides d'alguns compositors.

La gràfica per anunciar films musicals beu de la tradició teatral popular: pentagrames i corxeres com a element decoratiu principal . cal deixar clar que la música és l'eix principal de l'espectacle. , i rostres somrients que miren directament l'espectador per fer-lo còmplice d'una proposta que aconseguirà evadir-lo durant una agradable estona. Les subtileses són sobrerres, i cal subratllar les imatges de músics tocant els seus instruments i de ballarins congelats enmig d'un pas de dansa, així com cal destacar la participació d'algun músic o orquestra de renom.

Relació d'anuncis de l'àmbit 6: Crim i càstig			
Títol original de la pel·lícula	Any	Director	Actors protagonistes
That Lady in Ermine	1948	Ernst Lubitsch	Betty Grable, Douglas Fairbanks Jr
The Powers Girl	1943	Norman Z. McLeod	George Murphy, Anne Shirley
A Song Is Born	1948	Howard Hawks	Danny Kaye, Virginia Mayo
Yolanda and the Thief	1945	Vincente Minnelli	Fred Astaire, Lucille Bremer
Road to Bali	1952	Hal Walker	Bing Crosby, Bob Hope
Three for the Show	1955	H.C. Potter	Betty Grable, Marge Champion
The Barkleys of Broadway	1949	Charles Walters	Fred Astaire, Ginger Rogers
Take Me Out to the Ball Game	1949	Busby Berkeley	Frank Sinatra, Esther Williams
Take Me Out to the Ball Game	1949	Busby Berkeley	Frank Sinatra, Esther Williams
The West Point Story	1950	Roy Del Ruth	James Cagney, Virginia Mayo
Funny Face	1957	Stanley Donen	Audrey Hepburn, Fred Astaire
The Glenn Miller Story	1954	Anthony Mann	James Stewart, June Allyson
The Glenn Miller Story (Repe)	1954	Anthony Mann	James Stewart, June Allyson
Never a Dull Moment	1950	George Marshall	Irene Dunne, Fred MacMurray
The Babe Ruth Story	1948	Roy Del Ruth	William Bendix, Claire Trevor

LA COL·LECCIÓ ROGER BIOSCA

A finals de la dècada de 1980, Roger Biosca, juntament amb la seva companya Irene, van viure uns anys als Estats Units. Allà van descobrir la immensa riquesa i originalitat del grafisme i el cartellisme nord-americans dels anys 1940 a la dècada de 1960. El que avui dia se'n diu *vintage*. En particular, els va atraure l'aplicació d'aquestes arts gràfiques al món de la publicitat.

Amants com són del cinema i el disseny gràfic, un bon dia van anar a una subhasta d'antiguitats i van adquirir un important lot de revistes d'aquells anys, que anaven plenes d'anuncis i que van anar seleccionant i arxivant. Algunes d'aquestes revistes eren molt populars com "Life", però també n'hi havia d'altres, no tan conegudes a casa nostra, que oferien un disseny i un contingut de gran qualitat. D'aquesta manera és com va començar la Col·lecció Roger Biosca, que ha anat enriquint amb posteriors viatges als Estats Units.

Prop de trenta anys més tard, el 2011, el Museu del Cinema realitza una primera exposició titulada "Estrelles en venda. Hollywood a la publicitat americana (1930-1970)". Aquesta exposició mostrava prop de 130 anuncis publicitaris de tot tipus de productes (licors, tabac, cosmètics, automòbils, etc.) en els quals hi apareixia un destacat actor o actriu de Hollywood, amb l'objectiu de reflexionar sobre les estretes connexions entre la indústria del cinema i la indústria publicitària nordamericana. A partir de 2012, aquesta exposició ha intinerat a diversos centres d'art i museus tant de Catalunya com de la resta de l'Estat i Andorra.

Ara, en el 2016, Roger Biosca presenta la segona part d'aquesta primera mostra, centrada en els anuncis publicitaris de pel·lícules, d'una gran riquesa en el grafisme, la composició i la tipografia.

Girona, febrer de 2016